

Postulaty Laickie. Apel racjonalistów do polityków

Autor tekstu: **Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów**

Polskie Stowarzyszenie Racjonalistów opowiada się za rozdziałem kościołów od państwa. Wyznanie religijne czy bezwyznaniowość winny być prywatną sprawą każdego obywatela. Mieszanie religii i polityki prowadzi w nieunikniony sposób do nadużyć i waśni. W zasadniczy sposób szkodzi również publicznej debacie o sprawach państwowych i samorządowych.

W ostatnich latach obserwujemy groźne nasilanie się ingerencji Kościoła katolickiego i poszczególnych przedstawicieli tego Kościoła, w sferę polityki. Co gorsza, politycy, świadomie i z premedytacją traktujący Kościół instrumentalnie, w walce o wyborców odwołują się do uczuć religijnych oraz nieustannie zabiegają o polityczne poparcie instytucji religijnych.

Społeczeństwo polskie jest jednak wystarczająco dojrzałe, aby na arenie politycznej dyskutować o stojących przed nim problemach bez manipulacji, jaką jest sugerowanie, że niezbędni do tego są duchowi pasterze.

Szacunek dla kościołów nie musi oznaczać uległości ani przyzwolenia na manipulację i traktowanie społeczeństwa jak trzódki poganianej przez pasterzy. Badania socjologiczne pokazują, iż społeczeństwo polskie posiada własne zdanie i w wielu sprawach jest to zdanie w istotny sposób różniące się od tego, co próbuje mu narzucać hierarchia kościelna (np. badania opinii społecznej w sprawie aborcji — ok. 64% „za”).

Wraz ze wzrostem poziomu wykształcenia i zamożności Polaków, przekształcamy się w społeczeństwo obywatelskie, w którym obywatele współdecydują o losie państwa i lokalnych społeczności nie pod dyktando pana czy plebana, ale w oparciu o własne rozeznanie. W obliczu postępującej laicyzacji polski Kościół katolicki próbuje wykorzystać instrumenty polityczne w obronie swojego stanu posiadania.

Zdaniem hierarchii kościelnej 90 procent obywateli Polski to posłuszni katolicy, którzy również w życiu publicznym chcą być kierowani przez kapłanów. Populacja wierzących jest jednak niezwykle zróżnicowana i jej większość przeciwna jest aktywności Kościoła na arenie politycznej. Dodajmy w tym miejscu, że dla wielu katolicyzm to przede wszystkim tradycja ograniczająca się do formy.

W obecnej sytuacji polski Kościół katolicki nawet, kiedy utraci poparcie społeczne i wiernych, długo jeszcze będzie pozostawał kolosem, gdyż jest instytucją mającą gigantyczny majątek i potężną hierarchiczną strukturę. Sprawą elementarną programu laicyzacji areny politycznej jest więc odcięcie Kościoła od pieniędzy publicznych. Czas, aby politycy zaczęli szukać brakujących na społeczne wydatki pieniędzy w wydatkach na rzecz Kościoła. Jeśli rząd mówi, że nie ma na *in vitro*, to tym bardziej nie ma na kapelanów, katechetów, Fundusz Kościelny, Świątynię Opatrzności Bożej, katolickie uczelnie itd.

Mamy nadzieję, że polski wyborca wybierając swoich reprezentantów oczekiwać będzie, iż będą oni reprezentowali obywateli, a nie instytucję wyznaniową. Prawo nie może być stanowione w oparciu o jakiegokolwiek nakazy lub zakazy religijne, które nie mogą być także uzasadnieniem naruszania praw człowieka, w szczególności praw kobiet.

W związku z powyższym przedstawiamy Postulaty Laickie, opracowane wspólnie ze specjalistą od prawa wyznaniowego, których realizacji domagać się będziemy od polskich sił politycznych celem zapewnienia w Polsce zasad neutralności światopoglądowej państwa, rozdziału kościołów od państwa, równości związków wyznaniowych i bezwyznaniowych. Chcemy podkreślić, iż przedstawiamy nie zarys laickiego ideału (któremu nie może towarzyszyć umowa taka jak konkordat), lecz sprawy najbardziej palące, pewne minimum, którego realizacji domagamy się niezwłocznie dla przywrócenia elementarnych zasad demokratycznego państwa świeckiego.

I. Rozdział Kościoła od Państwa

1. Pozbawienie kapelanów w armii, w Straży Granicznej, w Policji, w Służbie Celnej, w Biurze Ochrony Rządu i w innych instytucjach państwowych statusu funkcjonariuszy państwowych. Uchylenie porozumień w sprawie duszpasterstwa katolickiego w Policji, w Straży Granicznej oraz w Służbie Celnej, jako sprzecznych z Konstytucją, zawartych bez podstaw prawnych i zagrażających wolności sumienia i wyznania funkcjonariuszy.

2. Nadanie Uniwersytetowi Kardynała Stefana Wyszyńskiego oraz Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej statusu uczelni jednoznacznie konfesyjnych i zniesienie ich finansowania z budżetu państwa.

II. Zrównanie wobec prawa wszystkich religii i światopoglądów niereligijnych

3. Usunięcie zapisów o „chrześcijańskich wartościach” z ustaw o radiofonii i telewizji oraz o systemie oświaty.

4. Usunięcie art. 196 KK o karaniu tzw. obrazy uczuć religijnych lub rozciągnięcie ochrony także na osoby niewierzące, na wzór niemieckiego kodeksu karnego.

5. Zmiana ustawy z 17 maja 1989 o gwarancjach wolności sumienia i wyznania w celu wprowadzenia analogicznych zasad rejestracji i analogicznych uprawnień, jak te obowiązujące wspólnoty religijne, dla organizacji światopoglądowych (laickich).

6. Realizacja przez Rząd art. 25 ust. 5 Konstytucji, czyli zawarcie umów z zainteresowanymi nierzymskokatolickimi związkami wyznaniowymi i wydanie nowych szczegółowych ustaw wyznaniowych dotyczących stosunków między państwem a danymi wspólnotami religijnymi.

III. Świecka szkoła

7. Uchylenie rozporządzenia MEN w sprawie wliczania oceny z religii do średniej ocen na świadectwie szkolnym. Ustanowienie osobnych świadectw z religii lub z etyki.

8. Zagwarantowanie pełnej dobrowolności nauczania religii w szkołach i przedszkolach publicznych. Konieczność nowelizacji lub uchylenia rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej w sprawie zasad i sposobu organizowania nauki religii w publicznych przedszkolach i szkołach. Określenie limitów uczniów obligujących szkołę do organizowania nauki religii w ustawie z 1991 r. o systemie oświaty (a nie w rozporządzeniu). Obniżenie dotychczasowych limitów do trzech uczniów w szkole. Dopuszczenie jedynie oświadczeń pisemnych o chęci uczęszczania na lekcje religii, w celu wykluczenia domniemania, że uczeń pragnie być katechizowany. Wykluczenie możliwości rozpoczynania i kończenia zajęć modlitwą, z wyjątkiem katechezy. Utrzymanie dotychczasowej możliwości nieuczęszczania uczniów ani na religię ani na etykę w szkole.

9. Przeciwstawienie się próbom wprowadzenia religii na egzaminie maturalnym jako przedmiotu fakultatywnego.

IV. Świeckie urzędy, instytucje i przestrzeń publiczna

10. Zakaz wywieszania symboli religijnych w urzędach państwowych i siedzibach władz państwowych i samorządowych, np. w Sejmie, Senacie, Pałacu Prezydenckim, Kancelarii Prezesa Rady Ministrów, poszczególnych ministerstwach, siedzibach władz lokalnych i samorządowych, publicznych szkołach, przedszkolach i szpitalach, garnizonach wojskowych, w urzędach pocztowych itd.

V. Pozbawienie Kościoła przywilejów finansowych

11. Zakończenie procesu zwrotu nieruchomości związkom wyznaniowym na dotychczasowych uprzywilejowanych zasadach, dopuszczenie jedynie sądowego trybu dochodzenia roszczeń. Likwidacja tzw. komisji majątkowych oraz zniesienie tzw. postępowania regulacyjnego jako sprzecznego z prawem do sprawiedliwego i rzetelnego procesu sądowego w sprawach cywilnych.

12. Likwidacja Funduszu Kościelnego. Przejęcie finansowania składek na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne przez samych zainteresowanych, czyli przez kler lub instytucje kościelne. Ograniczenie ulg i zwolnień podatkowych wyznaniowych osób prawnych, i objęcie tych podmiotów przepisami prawa podatkowego stosowanymi do organizacji pożytku publicznego.

13. Powstrzymanie wykonania aktów normatywnych umożliwiających finansowanie budowy obiektów sakralnych i kościelnych z budżetu państwa poprzez np. ich zaskarżenie do Trybunału Konstytucyjnego.

14. Uchylenie ustaw o finansowaniu z budżetu państwa papieskich wydziałów teologicznych we Wrocławiu i w Warszawie oraz Wyższej Szkoły Filozoficzno-Pedagogicznej „Ignatianum” w Krakowie.

15. Likwidacja tzw. ulgi kościelnej, czyli możliwości odliczania bez ograniczeń przez podatników podatku dochodowego darowizn na działalność charytatywno-opiekuńczą na rzecz Kościoła katolickiego oraz Kościoła prawosławnego.

16. Rozpoczęcie prac nad reformą finansowania związków wyznaniowych w celu zapewnienia transparentności sposobu finansowania.

(Publikacja: 03-09-2008 Ostatnia zmiana: 17-09-2008)
Oryginał. (<http://www.racjonalista.pl/kk.php/s,6056>)

Contents Copyright © 2000-2008 Mariusz Agnosiewicz
Programming Copyright © 2001-2008 Michał Przech

Autorem tej witryny jest Michał Przech, zwany niżej Autorem.
Właścicielem witryny są Mariusz Agnosiewicz oraz Autor.

Żadna część niniejszych opracowań nie może być wykorzystywana w celach komercyjnych, bez uprzedniej pisemnej zgody Właściciela, który zastrzega sobie niniejszym wszelkie prawa, przewidziane w przepisach szczególnych, oraz zgodnie z prawem cywilnym i handlowym, w szczególności z tytułu praw autorskich, wynalazczych, znaków towarowych do tej witryny i jakiegokolwiek ich części.

Wszystkie strony tego serwisu, wliczając w to strukturę katalogów, skrypty oraz inne programy komputerowe, zostały wytworzone i są administrowane przez Autora. Stanowią one wyłączną własność Właściciela. Właściciel zastrzega sobie prawo do okresowych modyfikacji zawartości tej witryny oraz opisu niniejszych Praw Autorskich bez uprzedniego powiadomienia. Jeżeli nie akceptujesz tej polityki możesz nie odwiedzać tej witryny i nie korzystać z jej zasobów.

Informacje zawarte na tej witrynie przeznaczone są do użytku prywatnego osób odwiedzających te strony. Można je pobierać, drukować i przeglądać jedynie w celach informacyjnych, bez czerpania z tego tytułu korzyści finansowych lub pobierania wynagrodzenia w dowolnej formie. Modyfikacja zawartości stron oraz skryptów jest zabroniona. Niniejszym udziela się zgody na swobodne kopiowanie dokumentów serwisu Racjonalista.pl tak w formie elektronicznej, jak i drukowanej, w celach innych niż handlowe, z zachowaniem tej informacji.

Plik PDF, który czytasz, może być rozpowszechniany jedynie w formie oryginalnej, w jakiej występuje na witrynie. **Plik ten nie może być traktowany jako oficjalna lub oryginalna wersja tekstu, jaki zawiera.**

Treść tego zapisu stosuje się do wersji zarówno polsko jak i angielskojęzycznych serwisu pod domenami Racjonalista.pl, TheRationalist.eu.org oraz Neutrum.eu.org.

Wszelkie pytania prosimy kierować do redakcja@racjonalista.pl